Ner 112. ROK 1845. PONIEDZIAŁEK 19 MAJA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne różne uwagi
17	6	27" 5, 159	† 7, 2	3, 43	ZPł. Zachodni słaby	Chmurno	
	2	3, 705	+ 12, 7	3, 18	Pł. Zachodni średni	Chmury	
	10	2, 520	+ 7, 9	3, 23	,, słaby	Chmurno	
18	6	27" 1, 529	+ 7, 0	3, 11	ZPł. Zachodni słaby	Pochmurno	Deszcz mały
	2	2, 091	† 9, 3	2, 40	,, średni	Pogoda z Chmurami	
	10	2, 205	† 4, 6	2, 54	,, słaby	,,	Deszcz

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Przejeżdżająca tędy panna Henryetta Nissen *prima donna* opery włoskiéj w Paryżu i Petersburgu, dała się słyszeć przedwczoraj Publiczności tutejszéj w teatrze pomiędzy aktami komedyi Oskar, — i z największem uniesieniem pośród nieustających oklasków przyjmowana, w końcu trzykrotnem jednomyślnem przywołaniem zaszczycona została. —

Od czasów sławnéj Katalani i panny Karl, żadna jeszcze przejeżdżająca śpiewaczka tak entuzyastycznego przyjęcia tu niedoznała. — Dziś panna Nissen, na powszechnie objawiane żądanie da się słyszeć po drugi i ostatni raz w teatrze; — artyści nasi, pomiędzy pierwszą i drugą częścią koncertu, dadzą komedyą Dawne grzechy.

Wiadomosci zagraniczne.

— *Warszawa* 12 *Maja*. —

N. Cesarz z żalem powziąwszy wiadomość o śmierci rzeczywistego tajnego Radzcy, hrabiego Walewskiego, członka Rady Administracyjnéj i Prezesa Heroldyi, oznajmić raczył Namiestnikowi Królestwa, że N. Cesarzowa Jmć, w dowód wysokiego współczucia swego dla pozostałéj wdowy, Najmiłościwiéj ozdobiła hrabinę Walewską orderem ś. Katarzyny klassy 2.

— *Wiedeń* 2 *Maja*. —

Roboty około dróg żelaznych budowanych kosztem rządu, idą z wielkim pośpiechem, i drogi, których budowa została teraz postanowiona, wkrótce rozpoczęte zostaną. Za parę tygodni rozpoczną się roboty około dróg prowadzących z Pragi do granicy saskiéj i do granicy bawarskiéj. Roboty około drogi żelaznéj galicyjskiéj rozpoczną się na całéj linii w roku 1846, to jest z Bochni aż do Czernowic na granicy Mołdawskiéj.

Liczba robotników użytych do drogi środkowéj w Węgrzech, wynosi do 14,000.

— *Paryż* 4 *Maja*. —

Na wczorajszém posiedzeniu izby deputowanych ukończone zostały rozprawy nad kongregacyami religijnemi przez przyjęcie porządku dziennego wymotywowanego w tych wyrazach: Izba polegając na rządzie, że dołoży starania, aby prawa królestwa były wykonane, przechodzi do porządku dziennego.«

»Przy obchodzie uroczystości imienin króla Filipa w Lyonie, smutna zaszła katastrofa. Po ogniach sztucznych, batalion powracając do koszar przechodził przez ściśnione tłumy na moście *du Change*. Zamiast w kolumnie wojsko przechodziło sekcyami i czas wstrzymania musiał się dać uczuć w poruszeniu rozstępującego się tłumu. Tłum powiększał się coraz bardziéj przez przybywających z różnych stron, i nastąpił straszny nieład, wśród krzyków ściskanych kobiet i dzieci; a krzyki: most się zapada! dopełnił zamięszania; każdy usiłował opuścić most, pierwsze linie massy mężczyzn, kobiet i dzieci uciekających, zostały przewrócone i podeptane. Było to powtórzenie strasznego widowiska, jakie zasmuciło Paryż podczas uroczystości małżeństwa Ludwika XVI. i małżeństwa xcia Orleans. Wiele kobiet miały w kawałki podarte suknie; szale, chustki, stroje, klejnoty leżały zdeptane na bruku. Mnóstwo osób zostało mniéj więcéj uszkodzonych, około 15 na śmierć zadeptanych Lękają się, aby ich liczba nie była większa. Lekarz wezwany do obejrzenia trupów, poznał w jednym własnego syna.

Nie małe sprawiła tu zadziwienie wiadomość,

o nagłem usunięciu Kaida w Philippeville, jednego z naczelników, którzy zwidzili na początku b. r. Paryż.

Projekt uczynienia Algieryi wicekrólestwem i nadania tytułu wicekróla xciu Aumale, nie przyszedł dotąd do skutku, z powodu że Anglia wzbrania się urzędownie uznać panowanie francuzkie w Algieryi. Król Filip nieuskutecznił tego planu aż po uznaniu przez gabinet angielski téj posiadłości. Xżę Broglie ma polecenie zajęcia się rozwiązaniem téj kwestyi.

— *Londyn* 30 *Kwietnia*. —

Dwór wyjechał wczoraj do Claremont.

Times nie przestaje rzucać pocisków na pierwszego ministra za jego bil względem uposażenia kollegium w Maynooth.

— *Dnia* 2 *Maja*. —

Xżę Wellington skończył wczoraj 76 rok swego życia.

Dziennik hamburski *Börsenhalle* donosi z Londynu pod dniem 3 maja, że na posiedzeniu tegoż dnia izby deputowanych, roztrząsano i przyjęto pojedyncze artykuły bilu Maynoothskiego.

Dziennik *Mecanics Magasin* zawiera w jednym z ostatnich swych numerów opis planu wymyślonego przez p. James, w celu przyspieszenia przesyłania listów i depeszy małéj objętości z szybkością 300 mil angiels. na godzinę. Ten szybki bieg uskutecznić się ma za pomocą systemu opartego na téj saméj zasadzie co koleje żelazne atmosferyczne, i przez działania pędu powietrza, ktore ma unosić korrespondencyę i przenieść ją szybkością błyskawicy. Łatwo się przekonać, że w tem nie ma żadnéj przesady, dodając, że według obliczenia wynalazcy, list będzie mógł przebiedz w jednym dniu przestrzeń 7200 mil angielskich długą. W miejsce jednorazowéj na dzień ekspedycyi z Londynu do Liverpoolu, można będzie ekspedyować dwanaście razy w 24ch godzinach. *)

Z Liverpoolu otrzymano okrętem *Kate* ważną wiadomość o zerwaniu między dyktatorem Rosas a posłem francuzkim w Buenos-Ayres. Odmówienie przez admirała Lainé, dowódcy stacyi francuzkiéj w Montevideo, uznania nowéj surowéj blokady postanowionéj przez Rosasa przed tym portem, spowodowało od niejakiego czasu pewną oziębłość między nim a pełnomocnym ministrem francuzkim w Buenos-Ayres. Następnie po kilku wzajemnych notach, Rosas postanowił zerwać wszelkie stosunki z tym posłem i kazał mu wydać paszport. Ten akt uważany jest za deklaracyę wojny przeciw Francyi, która jednak posiada w téj okolicy dość straszną siłę morską do zniszczenia lub zabrania całéj eskadrylli użytéj do blokowania Montevideo, a nawet do zmuszenia jenerała Oribe do odstąpienia od oblężenia tego miasta, gdyż ten zaopatruje się w wszelkie zapasy tylko z floty.

*) Podobny wynalazek ogłoszony został już i w München przez jednego francuza.

Gdy Anglia ma również powody narzekania na gwałtowne środki Rosasa przeciw rezydentom angielskim, sądzą przeto, że to może być początkiem końca panowania tego dyktatora.

Sądząc ze szczegółów ogłoszonych w *Morning Herald* o ostatnim balu dworskim, okazuje się, że wiadomość, jakoby *Polka* wymazaną została z listy tańców, była zmyślona. Królowa daleka od wyłączenia tego tańca z zabaw dworu, kazała go owszem wykonać zaraz na początku balu i ośm razy był jeszcze w ciągu nocy powtórzony. Bale u dworu wkrótce jeden po drugim następują.

— *Dnia* 3 *Maja*. —

Sir George Grey złożył w izbie niższéj petycyę mieszkańców z Vandiemensland, w któréj żaląc się na rozszerzanie władzy francuzów na morzu południowem, upraszają o przedsięwzięcie środków dla zabezpieczenia niepodległości Oceanii.

Na wczorajszem posiedzeniu izby niższéj toczyły się w komitecie jeneralnym izby rozprawy nad pojedynczemi artykułami bilu Maynootskiego, i takowe pomimo wznawianéj opozycyi przez ultratorysów, po odrzuceniu kilku przeciwnych dodatków wszystkie przyjęte zostały.

— *New-Jork* 8 *Kwietnia*. —

Gazety tutejsze ogłaszają pomiędzy innemi dokumentami, dotyczącemi traktatu handlowego, zawartego w r. z. z Chinami przez p. Caleb Cushing, następujące pismo byłego prezydenta Stan. Zjedn. pana Tyler, udzielone temuż posłowi amerykańskiemu udającemu się do Chin:

»Do cesarza Chińskiego. Ja, John Tyler, prezydent Stanów Zjednoczonych Ameryki, któreto Stany są (tu następuje wyliczenie 26 Stanów) posyłam wam to przezemnie własnoręcznie podpisane pismo pokoju i przyjaźni. Spodziewam się, że w dobrem zostajecie zdrowiu. Chiny są wielkiem państwem, rozciągającem się przez znaczną część świata. Chińczycy są liczni. Macie miliony i miliony poddanych. 26 Stanów Zjedn. są tak wielkie jak Chiny, lubo nasz naród nie jest tak liczny. Wschodzące słońce spogląda na tyleż wielkich rzek i gór w Stanach Zjednoczonych. Nasze kraje rozciągają się od jednego oceanu do drugiego, a na zachodzie tylko morzem od was oddzieleni jesteśmy. Opuściwszy ujście jednéj z rzek naszych i płynąc ciągle ku zachodowi słońca, przybędziemy do Japanu i do morza Żółtego. Otóż tedy mojem zdaniem, rządy dwóch tak wielkich krajów w pokoju żyć z sobą powinny. Stósownem jest i zgodnem z wolą nieba aby kraje te nawzajem siebie poważały i mądrze sobie postępowały. Posyłam więc do Waszego dworu Caleba Cushing, jednego z mądrych i uczonych ludzi kraju naszego. Zaraz po przybyciu swojem do Chin wywie się on o zdrowiu Waszem. Potem ma rozkaz udać się do Waszéj wielkiéj rezydencyi Pekinu i tam to pismo doręczyć. Przywiezie z sobą sekretarzy i tłomaczów. Chińczycy, lubią z naszym narodem

handlować i sprzedają mu swoją herbatę i jedwab, za co nasz naród płaci srebrem a niekiedy i innemi artykułami. Ale jeżeli chińczycy i amerykanie chcą z sobą prowadzić handel, powinien panować porządek, aby praw Waszych i naszych nie przestępowali. Nasz poseł, Caleb Cushing, jest upoważniony do zawarcia traktatu, mającego na celu uporządkowanie handlu. Niechże ten traktat będzie sprawiedliwym, niech w nim jedna lub druga strona nie ma niesłusznych korzyści Pozwólcie poddanym swoim prowadzić handel nie tylko w kantonie, ale także w Amoy, Ningo, Szanghae, Fuchow i wszystkich innych takich miejscach, które korzystną przedstawiają zamianę tak dla Chin jak dla Stanów Zjedn., pod warunkiem, jeżeli waszych i naszych praw naruszać nie będą. My nie ujmiemy się za przestępcami, nie będziemy bronić tych, którzy wasze prawa pogwałcą. Dla tego nie wątpimy, że wam będzie przyjemnie, iż nasz poseł pokoju z tem pismem w ręku przybędzie do Pekinu i sam je wam doręczy, i że wasi wielcy urzędnicy na wasz rozkaz zawrą z nim traktat względem uregulowania spraw handlowych, aby nic takiego nie zaszło, coby pokój między Chinami i Ameryką naruszyć mogło. Traktat ten niech będzie Waszą Cesarską ręką podpisany; będzie on podpisany i moją ręką z upoważnienia naszéj wielkiéj Rady, Senatu. A tak, obyście byli zdrowi i oby pokój panował. Dan w Waschingtonie 12 lipca roku Zbawiciela naszego 1843. — Wasz dobry przyjaciel *John Tyler*. Kontrasygnował A. P. Upshur. Sekretarz Stanu.«

— *Washington* 20 *Marca*. —

Przyłączenie Texasu do Stanów Zjednoczonych, zdaje się rzeczywiście ulegać niejakim trudnościom, napotykanym teraz głównie w różnych gałęziach stronnictwa demokratycznego. Południe i północ są pod względem przyłączyć się mającego kraju różnego zdania. Ostateczne jednak przyłączenie zdaje się być pewnem. Kapitan Elliot (sprawujący interessa Anglii w Texasie) stara się wszelkiemi sposobami przeszkodzić przyłączeniu, nikt jednak o skutku jego usiłowań nie myśli. Atoli wbrew wszelkiemu oczekiwaniu w samym Texasie istnieje stronnictwo, które pragnie zniesienia niewolnictwa w tym kraju, lub przynajmniéj w tym kierunku jest obrabiane przez emissaryuszów angielskich. Całe tutejsze ciało dyplomatyczne dopomaga usiłowaniom rządu angielskiego; atoli w wojnę z Mexykiem nikt nie wierzy.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 18 *do dnia* 19 *Maja*.

Wodzicki Władysław hr., Sollshub Alexander hr. kuryer ces. ros., Rawicz Marya, Guttmann Mikołaj, Lottich Dawid, Cheliński Józef ob., Zagórski Antoni, Grodzicki Franciszek ob., Fleszyński Mikołaj, Dombski Karol ob., Gostkowska Izabella, Majewski Karol, Wałecki Walenty, z Polski; Wassali Teodora, Popławski Leon, Jędrzejowicz Zofia ob., z Galicyi; — Hosen Ignacy, Dyryng Gustaw, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Nowakowski Franciszek, Walenkiewicz Dominik, Dobiecki Eustachy, Dobiecka Cecylia, do Polski; — Rzewuski Leo hr., Sollshub Alexander hr. kuryer ces. ros., Dmitrieff major ces. ros., do Galicyi.

Doniesienia Urzędowe.

Nro. 2555.

TRYBUNAŁ

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Na skutek prośby Karoliny z Westherów Stankowskiéj, Ludwiki Westher i Józefy Westher panien usamowolnionych, w assystencyi swych kuratorów czyniących, w dniu 9 b. m. i r. wniesionéj, o przyznanie im spadku po ś. p. Apollonii 1° Chwastkiewiczowéj, 2° Westherowéj i Daniela Westher ich rodzicach pozostałego, Trybunał po wysłuchaniu wniosku Prokuratora na zasadzie art. 12 ust. Hyp. z r. 1844 wzywa mających prawo do spadku po ś. p. Apollonii 1° Chwastkiewiczowéj 2° Westherowéj i Danielu Westherze pozostałego, z domu na Piasku przy Krakowie pod L. 69 stojącego, oraz z summy 2988 złp. 7½ gr. sukcessorom Daniela Westhera w ¾ częściach przypadającéj, a na powołanym domu hypotecznie ubezpieczonéj, składającego się, aby w przeciągu 3 miesięcy z dowodami prawo to wykazać zdolnemi do Trybunału zgłosili się, inaczéj spadek w mowie będący zgłaszającym się Karolinie z Westherów Stankowskiéj, Ludwice Westher i Józefie Westher w częściach na nie przypadających przyznany zostanie.

Kraków d. 14 Maja 1845 r.

Sędzia Prezydujący,
J. *Czernicki*.

(1r.) Sekr. *Lasocki*.

Nro 1239.

SĘDZIA TRYBUNAŁU

Wolnego Miasta Krakowa.

Kommissarz upadłego handlu pod firmą Lazara Muntzer, w Kazimierzu przy Krakowie exystującego.

Stósownie do art. 66 K. H. K. III. wzywa wszystkich wierzycieli tegoż handlu, aby wcią-

gu dni 40 od dnia niniejszego ogłoszenia bądź osobiście, bądź przez swych pełnomocników stawili się przed Syndykami PP. Józefem Bartel i Majerem Feintuch i onymże prawa, jakie do swych wierzytelności posiadają, celem sprawdzenia takowych złożyli.

Kraków d. 16 Maja 1845 r.

(1r.) J. *Kopyciński.*

Pisarz Trybunału.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do publicznéj wiadomości iż w skutek wyroku Trybunału Wydziału II. d. 16 Kwietnia 1844 r. oraz wyroku Trybunału Wydziału II. d. 8 Kwietnia 1845 r. między Franciszką z Broczkowskich Wojciechowską z upoważnieniem męża swego Macieja Wojciechowskiego Obywatela krajowego czyniącą, Teressą z Broczkowskich Janiczkową równie w assystencyi męża swego Tomasza Janiczka Obywatela krajowego działającą, Marcinem i Błażejem Broczkowskimi braćmi obywatelami wszystkimi na Rybakach w Krakowie pod L. 250 zamieszkałymi powodami z jednéj, a Jackiem Molędzkim Obywatelem krajowym jako opiekunem małoletnich Antoniny i Hippolita Broczkowskich w Krakowie na Kleparzu pod L. 184. Janem Kuderskim jako opiekunem przydanym tychże małoletnich w Krakowie przy ulicy S. Józefa pod L. 91, Maryanną z Broczkowskich Gołemberską z upoważnieniem męża swego Ferdynanda Gołemberskiego działającą w Krakowie na Rybakach pod L. 250 zamięszkałymi pozwanymi z drugiéj strony zapadłych, sprzedany zostanie przez publiczną licytacyą dom z szopką, ogródkiem i tamą rybacką w Mieście Krakowie na Podzameczu na Przedmieściu Rybakach pod L. 250 położony pod następującymi warunkami:

1) Cena szacunkowa domu z szopką ogródkiem i tamą rybacką przeciwległą na Podzameczu pod L. 250 w Gm. IX. Miasta Krakowa położonych ustanawia się stósownie do wyroku Trybunału Wydziału II. d. 8 Kwietnia 1845 r. w summie 12,000 złp.

2) Chęć licytowania mający 1/10 część ceny szacunkowéj to jest summę złp. 1200 jako *vadium* złoży, od którego złożenia w gotowiźnie jedynie sukcessorowie pełnoletni śp. Jana i Maryanny z Dyktarskich Broczkowskich uwalniają się.

3) Nabywca zapłaci podatki zaległe stósownie do przepisów prawa.

4) Zapłaci także koszta licytacyi za kwitem Adwokata popierającego sprzedaż.

5) Obowiązanym będzie płacić do Skarbu publicznego czynsz ziemny roczuie po złp. 15 z którego to tytułu nabywcy summa złp. 300 z ceny szacunkowéj potrąconą będzie.

6) Równie wypłaty wedle warunku 2 3 i 4 uskutecznić się mające z ceny szacunkowéj potrącone będą.

7) Resztującą cenę szacunkową zatrzyma przy sobie nabywca aż do uskutecznienia klassyfikacyi z obowiązkiem zapłacenia tejże wierzycielom użytecznie umieszczonym z procentem po 5/100 od daty licytacyi, zostawia się jednak wolność nabywcy złożenia całego resztującego szacunku do Depozytu Sadowego przed uskutecznieniem tejże klassyfikacyi.

8) Po dopełnieniu warunku 2 3 i 4 otrzyma nabywca dekret dziedzictwa.

9) W razie niedopełnienia któregokolwiek bądź warunku utraci nabywca *vadium* i oprócz tego nowa licytacya na koszt jego i stratę natychmiast po upływie dni czternastu od daty wezwania go o dopełnienie tychże warunków ogłoszoną byłaby.

10) Jeżeli na poprzednich dwóch terminach żadnych niebyłoby licytantów, wówczas ustanowiona cena szacunkowa zniżoną będzie na trzecim terminie do 2/3 części to jest do summy 8000 złp. i od téj summy zaraz na trzecim terminie licytacya rozpocznie się.

11) Chcący zaofiarować 1/8 część nad wylicytowany szacunek obowiązany jest takową w ciągu tygodnia do Depozytu Sądowego złożyć i dalszych przepisów prawa w tym porządku przepisanych dla zostania przypuszczonym do współubiegania się o realność zalicytowaną dopełnić.

Do licytacyi tejże nieruchomości wyznaczają się trzy termina:

1 na dzień 15 Lipca
2 na dzień 14 Sierpnia } 1845 r.
3 na dzień 16 Września

Sprzedarz téj nieruchomości popiera Felix Słotwiński O. P. D. Adwokat w Krakowie przy ulicy Szerokiéj pod L. 78 zamieszkały.

Wzywają się zarazem wszyscy wierzyciele i strony interesowane, aby na pierwszym terminie licytacyi produkowali swe pretensye na prawnym tytule oparte za pośrednictwem Adwokata a to stósownie do przepisów prawa.

Kraków dnia 14 Maja 1845 r.

Librowski.

Doniesienia prywatne.

Dnia 18 t. m. o godzinie 10 wieczorem skradziony został fartuch z kozła, od nowego kocza wiedeńskiego, ktoby go odszukał, niepytany o sposób, dostanie nagrody złp. 20 byleby go dobrowolnie przyniósł do kamienicy naprzeciw kościoła P. Maryi pod N. 559 na pierwsze piętro.

W dniu 20 b. m. Maja otwarte zostaną Łazienki Wód Mineralnych siarczanych w wsi Swoszowicach w Galicyi pod Krakowem. (3r.)